Krimināllieta Nr.19310536724

Lietas arhīva Nr.KA03-0138-25

ECLI:LV:LAAT:2025:0702.19310536724.3.S

Latgales apgabaltiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē, 2025.gada 2.jūlijā

Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs - Andris Strauts un tiesneši – Dagmāra Skudra un Andris Vilmanis,

piedaloties prokuroram Edgaram Jurgelānam, apsūdzētajam – /Persona D/, apsūdzētā aizstāvei – zvērinātai advokātei Ilgai Krampužai,

atklātā tiesas sēdē, apelācijas kārtībā, sakarā ar Dienvidlatgales prokuratūras prokurora Edgara Jurgelāna apelācijas protestu par Latgales rajona tiesas 2024.gada 12.decembra spriedumu, iztiesāja krimināllietu /Persona D/ apsūdzībā par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, atbildība par kuriem paredzēta Krimināllikuma 168.[1] pantā un 174.[1] pantā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Latgales rajona tiesas 2024.gada 12.decembra spriedumu /Persona D/, personas kods /Personas kods/, atzīts par vainīgu un sodīts par Krimināllikuma168.[1] pantā un 174.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu šādos pirmās instances tiesas konstatētajos apstākļos, un proti:

[1.1] /Persona D/ ļaunprātīgi nepildīja nolēmumu par aizsardzību pret vardarbību, proti, nepildīja Latgales rajona tiesas 2024.gada 5.jūlija lēmumu (lietā Nr./numurs/), ar kuru viņš iepazīstināts 2025.gada 9.jūlijā un ar kuru viņam noteikti pagaidu aizsardzības pret vardarbību līdzekļi, tostarp:

- aizliegums atgriezties mājoklī (/Adrese A/), kurā pastāvīgi dzīvo /Persona F/ un uzturēties tajā;

- aizliegums atrasties pie mājokļa (/Adrese A/), kurā pastāvīgi dzīvo /Persona F/, - tuvāk par 300 metriem;

- aizliegums satikties ar /Persona F/ un uzturēt ar viņu fizisku vai vizuālu saskari;

- aizliegums apzināti tuvoties vai atrasties /Persona F/ tuvāk par 100 metriem;

- aizliegums jebkurā veidā sazināties ar /Persona F/.

Neskatoties uz tiesas noteiktajiem aizliegumiem un zinot par krimināalatbildību to nepildīšanas gadījumā, /Persona D/ laika posmā no /Datums / pulksten 18.00 līdz /Datums / pulksten 13.00, tīši izdarīja no savā lietojumā esošā mobilā tālruņa numura vienpadsmit zvanus uz /Persona F/ lietojumā esošo mobilā tālruņa numuru.

Turklāt, /Datums / ap pulksten 19.30, /Persona D/ tīši ieradās /Persona F/ dzīvesvietā /Adrese A/, kur sarunājās, uzturēja fizisku un vizuālu saskari ar /Persona F/, kā arī atradās /Persona F/ dzīvesvietā līdz brīdim, kad /Persona F/ izsauca Valsts policiju.

Pirmās instances tiesa atzina, ka ar šādām savām darbībām /Persona D/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, atbildība par kuru paredzēta Krimināllikuma 168.[1] pantā, un piesprieda viņam sodu – brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

[1.2] /Persona D/ izdarīja vardarbīgu apiešanos pret laulāto, nodarot viņai fiziskas ciešanas, bet šādu /Persona D/ darbību rezultātā nav iestājušās Krimināllikuma 125., 126. vai 130.pantā paredzētās sekas, un proti:

/Datums / ap pulksten 19.30 /Persona D/, atrodoties /Persona F/ dzīvesvietā /Adrese A/, būdams alkohola ietekmē, sastrīdējās ar /Persona F/ un, dusmu vadīts, vienu reizi ar dūri iesita /Persona F/ pa galvu, kreisās puses deniņu un pieres apvidū.

Tādā veidā /Persona D/ nodarīja /Persona F/ miesas bojājumus: sejas sasitumu ar zemādas asinsizplūdumu, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi maznozīmīgiem miesas bojājumiem.

Pirmās instances tiesa atzina, ka ar šādām savām darbībām /Persona D/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, atbildība par kuru paredzēta Krimināllikuma 174.[1] pantā, un piesprieda viņam sodu – brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitot piespriestos sodus, /Persona D/ noteikts sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības – brīvības atņemšana uz 7 (septiņiem) mēnešiem.

Savukārt, galīgais sods, - saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu daļēji saskaitot izskatāmajā lietā piespriesto sodu ar sodu, kas piespriests ar Latgales rajona tiesas 2024.gada 7.novembra spriedumu krimināllietā Nr./numurs/ -, /Persona D/ noteikts galīgais sods – brīvības atņemšana uz 8 (astoņiem) mēnešiem.

Noteikts, - soda laikā ieskaitīt /Persona D/ aizturēšanas laiku krimināllietā Nr./numurs/ no 2024.gada 19.marta, plkst.9.15 līdz 2024.gada 20.martam, plkst.15.40, kas atbilst divām brīvības atņemšanas dienām.

Drošības līdzeklis /Persona D/ nav piemērots.

[2] Par minēto Latgales rajona tiesas spriedumu Dienvidlatgales prokuratūras prokurors Edgars Jurgelāns iesniedza apelācijas protestu, kurā, norādot par pirmās instances tiesas pieļautu Krimināllikuma pārkāpumu, proti, nepareizi piemērotu Krimināllikuma Vispārīgās daļas pantu, - 46.panta trešo daļu, nosakot apsūdzētajam soda mēru par Krimināllikuma 174.[1] pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kā arī sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības un galīgo sodu pēc spriedumu kopības, lūdza:

atcelt Latgales rajona tiesas 2024.gada 12.decembra spriedumu daļā par apsūdzētajam /Persona D/ piespriesto brīvības atņemšanas soda mēru par Krimināllikuma 174.[1] pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, viņam piespriesto sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, kā arī viņam noteikto galīgo sodu pēc spriedumu kopības, un taisīt šajā daļā jaunu nolēmumu; /Persona D/ par Krimināllikuma 174.[1]pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, - pēc noziedzīgu nodarījumu kopības daļēji saskaitīt piespriestos sodus un /Persona D/ noteikt sodu – brīvības atņemšana uz 10 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgo sodu noteikt pēc spriedumu kopības, - daļēji saskaitot šajā lietā noteikto sodu ar Latgales rajona tiesas 2024.gada 7.novembra spriedumā noteikto sodu -, un to noteikt - brīvības atņemšana uz 11 mēnešiem. Pārējā daļā Latgales rajona tiesas 2024.gada 12.decembra spriedumu atstāt negrozītu.

Prokurora apelācijas protestā izteiktie lūgumi pamatoti ar šādiem argumentiem:

[2.1] pirmās instances tiesas noteiktais soda mērs apsūdzētajam /Persona D/ par Krimināllikuma 174.[1] pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kā arī noteiktais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības un noteiktais galīgais sods nav likumīgs, jo tas ir pretrunā ar Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi, kā arī pretrunā ar 46.panta pirmajā un trešajā daļā minētajiem nosacījumiem, tostarp, atbilstoši kuriem, - lielāks atbildību pastiprinošo apstākļu skaits paredz bargāka soda mēra izraudzīšanos, nosakot vainīgajam sodu;

[2.2] konkrētajā gadījumā, attiecībā uz Krimināllikuma 174.[1] pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu nekonstatējot nevienu atbildību mīkstinošu apstākli, bet konstatējot četrus atbildību pastiprinošus apstākļus, proti, - noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē, noziedzīgais nodarījums izdarīts nepilngadīgo klātbūtnē, noziedzīgu nodarījumu izdarījusī persona sniegusi apzināti nepatiesu liecību, tiesai nebija pamata par šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu piespriesto brīvības atņemšanas mēru pietuvināt soda mēra minimālajai robežai, kas ietekmēja arī soda mēra noteikšanu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības un galīgā soda mēra noteikšanu;

[2.3] prokurora ieskatā, ņemot vērā lietā konstatētos apstākļus, lai sasniegtu soda mērķi, apsūdzētajam par Krimināllikuma 174.[1]pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir nosakāms sods - brīvības atņemšana uz 8 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, - pēc noziedzīgu nodarījumu kopības daļēji saskaitot piespriestos sodus -, /Persona D/ nosakāma brīvības atņemšana uz 10 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgais sods /Persona D/ nosakāms pēc spriedumu kopības, - daļēji saskaitot šajā lietā noteikto sodu ar Latgales rajona tiesas 2024.gada 7.novembra spriedumā noteikto sodu -, un tas nosakāms – brīvības atņemšana uz 11 mēnešiem.

Papildus minētajam, prokurors apelācijas protestā norādīja, ka viņam nav lūguma par apelācijas instances tiesā pārbaudāmiem vai jauniem pierādījumiem, kā arī nopratināmām personām.

[3] Apelācijas instances tiesas sēdē Dienvidlatgales prokuratūras prokurors Edgars Jurgelāns uzturēja lietā iesniegto apelācijas protestu, pamatojot izteikto lūgumu ar protestā norādītajiem argumentiem. Prokurors neuzskata, ka pirmās instances tiesa, nepieaicinot valsts nodrošinātu aizstāvi apsūdzētajam lietas iztiesāšanā, ir pieļāvusi Kriminālprocesa likuma principu pārkāpumu, jo apsūdzētā atteikšanās no aizstāvja bija labprātīga. Tiesnese izskaidroja apsūdzētajam kārtību, kādā tiek nodrošināta aizstāvība un kādā veidā tiek noteikta atlīdzība aizstāvim par viņa darbu kriminālprocesā, un apsūdzētais no aizstāvja atteicās.

[4] Apsūdzētais /Persona D/ prokurora iesniegto apelācijas protestu neatzina un lūdza to kā nepamatotu noraidīt. Papildus minētajam, apsūdzētais paskaidroja, ka viņš atzīst vainīgumu apsūdzības daļā par Krimināllikuma 168.[1] pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, bet neatzīst apsūdzību par Krimināllikuma 174.[1]pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, jo savai bijušajai sievai /Persona F/ pa seju nesita. Nenoliedz, ka, neskatoties uz viņa rīcības ierobežojumiem ar tiesas lēmumu, viņš bija atnācis uz dzīvokli, lai paņemtu instrumentus. Nenoliedz, ka starp viņu un /Persona F/ bija strīds, bet strīda laikā viņš /Persona F/ nesita. Viņš nevar izskaidrot, kāpēc /Persona F/ viņu nepatiesi apvaino, bet pieļauj iespēju, ka viņa tādā veidā grib viņam atriebties. Viņa ieskatā, nav pamatoti piespriest viņam prokurora protestā norādīto sodu, jo tiesa jau piesprieda viņam pārāk bargu sodu. Pirmās instances tiesas spriedumu viņš nepārsūdzēja, jo nav juridiski izglītots, bet advokāta pakalpojumu apmaksai viņam nav finanšu līdzekļu, jo viņa ienākumi mēnesī ir apmēram 400*euro*, no kuriem daļu atdot bērnu uzturēšanai. Pirmstiesas kriminālprocesā un tiesā, neskatoties uz nepieciešamību pēc aizstāvja, viņš atteicās no valsts nodrošinātā aizstāvja palīdzības, jo viņam tika izskaidrots, ka valsts samaksātās summas aizstāvim tāpat tiks piedzītas no viņa.

[5] Apsūdzētā aizstāve – zvērināta advokāte Ilga Krampuža atbalstīja aizstāvamā izteikto viedokli un lūdza prokurora protestu kā nepamatotu noraidīt, jo apstākļus, uz kādiem prokurors norādījis protestā, tiesa ir izvērtējusi un, attiecīgi, - noziedzīgā nodarījuma raksturam, nodarītajam kaitējumam un aizstāvamā personībai -, noteikusi sodu. Iepazīstoties ar pirmās instances tiesas sēdes protokolu, noklausoties aizstāvamā paskaidrojumus un prokurora viedokli, aizstāvība lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu pilnībā un nosūtīt lietu jaunai

izskatīšanai, jo lieta pirmās instances tiesā iztiesāta, pārkāpjot aizstāvamā tiesības uz aizstāvību, līdz ar to, uz taisnīgu tiesu. Pirmās instances tiesā aizstāvamais atteicies no valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības, paskaidrojot tiesai, ka atteikšanās saistīta ar viņa mantisko stāvokli, līdz ar to, šādu aizstāvamā atteikšanos no aizstāvības nevar atzīt par labprātīgu. Arī apelācijas instances tiesai aizstāvamais paskaidroja, ka viņam nav finanšu līdzekļu, lai noslēgtu vienošanos ar aizstāvi, tāpēc nepārsūdzēja pirmās instances tiesas spriedumu. Aizstāvība uzskata, ka pirmās instances tiesa, nenodrošinot aizstāvamajam aizstāvi krimināllietas iztiesāšanā, ir pieļāvusi Kriminālprocesa likumā noteikto principu un Satversmē garantēto tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumu, kuru apelācijas instances tiesa, nenosūtot lietu jaunai izskatīšanai, nevar novērst.

Motīvu daļa

[6] Noklausoties prokurora argumentus, apsūdzētā paskaidrojumus un viņa aizstāves viedokli, pārbaudot apelācijas protestā norādītos argumentus attiecināmībā tiesas spriedumā izdarītajiem konstatējumiem, secinājumiem un atzinumiem, pārbaudot pirmās instances tiesas sprieduma likumību un pamatotību, apelācijas instances tiesa nonāk pie slēdziena, ka Latgales rajona tiesas 2024.gada 12.decembra spriedums jāatceļ pilnā apjomā un lietā jātaisa jauns, /Persona D/ notiesājošs spriedums, jo pirmās instances tiesa, iztiesājot krimināllietu, pieļāvusi būtisku Kriminālprocesa likuma pārkāpumu un, nosakot sodu vainīgajam, nav pilnībā izvērtējusi soda noteikšanas vispārīgos principus.

Kriminālprocesa likuma 511.panta otra daļa noteic, ka spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam. Savukārt, minētā likuma 512.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām. Tas nozīmē, ka tiesa, izpildot Kriminālprocesa likuma 23.panta prasības, tiesas sēdēs izskatot un izlemjot pret personu celto apsūdzību pamatotību, ievēro materiālo un procesuālo tiesību normas, uz kuru pamata, novērtējot iegūtās ziņas par faktiem, spriedumā sniedz atzinumu par personas vainīgumu vai nevainīgumu uzturētajā apsūdzībā.

[7] Pirmās instances tiesa, pārbaudot /Persona D/ uzturētās apsūdzības pamatotību, liedzot apsūdzētajam izmantot Kriminālprocesa likumā garantētās tiesības uz valsts nodrošinātu aizstāvību, minētā likuma prasības nav ievērojusi. Konstatējot minēto, apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 15.panta, 18.panta un 20.panta ceturtajā daļā paredzēto apsūdzētā tiesību pārkāpumu, kas Kriminālprocesa likuma 575.panta trešās daļas izpratnē tiek atzīts par būtisku Kriminālprocesa likuma pārkāpumu un izraisa sprieduma atcelšanu.

Kriminālprocesa likuma 15.pants noteic, ka ikvienam ir tiesības uz lietas izskatīšanu taisnīgā un objektīvā, un neatkarīgā tiesā. Lai minētā principa saturs būtu piepildīts, Kriminālprocesa likuma 18.pants noteic, ka kriminālprocesā iesaistītajām personām ir pilnvaras (tiesības un pienākumi), kas nodrošina tām normatīvajos aktos noteikto uzdevumu un garantēto tiesību līdzvērtīgu īstenošanu, bet, lai apsūdzētā persona minēto īstenotu, Kriminālprocesa likuma 20.panta pirmā daļa noteic, ka katrai personai, par kuru izteikts pieņēmums vai apgalvojums, ka tā izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, ir tiesības uz aizstāvību, tas ir, tiesības zināt, kāda nodarījuma izdarīšanā to tur aizdomās vai apsūdz, un izvēlēties savu aizstāvības pozīciju. Savukārt, minētā likuma 20.panta ceturtā daļa noteic, - ja persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, nav noslēgusi vienošanos par aizstāvību, bet vēlas aizstāvja piedalīšanos, valsts nodrošina tai aizstāvi un lemj par aizstāvja darba samaksu no valsts līdzekļiem, pilnīgi vai daļēji atbrīvojot personu no tās.

[8] Pārbaudot pirmās instances tiesas sēdes protokolu, apelācijas instances tiesa konstatē *(lietas 138.lapa)*, ka apsūdzētais /Persona D/, atbildot uz tiesas jautājumiem, paskaidrojis, ka viņam ir nepieciešama aizstāvja juridiskā palīdzība. Iepriekš viņš atteicies no advokāta un atteikšanās no advokāta saistīta ar viņa mantisko stāvokli.

[8.1] Tiesa, neuzaicinot aizstāvi, turpinājusi izskaidrot apsūdzētajam valsts nodrošinātās aizstāvības nodrošināšanas kārtību, līdz apsūdzētais sapratis, ka viņam nav nepieciešama aizstāvja juridiskā palīdzība un atteicies no aizstāvja. Tiesa, konstatējot iepriekš minētos apstākļus, nenodrošinot apsūdzētajam valsts nodrošinātu aizstāvību, turpinājusi lietu iztiesāt pēc būtības.

[8.2] Apelācijas instances tiesā apsūdzētais paskaidroja, ka viņš vēlējās, lai viņam tiek nodrošināts valsts aizstāvis, bet, kad tiesnese izskaidroja, ka samaksa par aizstāvja darbu tiks piedzīta no viņa, viņš atteicās no

aizstāvja, jo viņam nav finanšu līdzekļu, ko samaksāt. Finanšu līdzekļu trūkuma dēļ viņš nevarēja noslēgt vienošanos ar aizstāvi, tāpēc nepārsūdzēja pirmās instances tiesas spriedumu.

Juridiskajā literatūrā norādīts, ka aizdomās turētajam, kā arī apsūdzētajam ir tiesības atteikties no aizstāvja. Tāda atteikšanās pieļaujama tikai pēc paša aizdomās turētā vai apsūdzētā iniciatīvas, pie kam, šī iniciatīva nevar būt jebkādā veidā uzspiesta. Lietās, kur aizstāvja piedalīšanās ir obligāta, kā arī gadījumos, kad tiesājamais izteicis lūgumu par aizstāvja piedalīšanos, atteikšanās no aizstāvja var notikt tikai tad, ja aizstāvis piedalās lietā. Tiesai jānoskaidro, vai atteikšanās no aizstāvja nav piespiesta, piemēram, ja nav līdzekļu samaksai par advokāta palīdzību, vai ja aizstāvis nav ieradies. Konstatējot, ka atteikšanās ir piespiesta, tiesai jānodrošina aizstāvja piedalīšanās lietā. Minēto noteikumu neievērošana jāuzskata par Kriminālprocesa likuma normu svarīgu pārkāpumu *(Latvijas Republikas Augstākās tiesas plēnuma lēmumu krājums 1990.-1995., 1991.gada 11.marta Latvijas Republikas Augstākās tiesas plēnuma lēmums Nr.2 "Par tiesu praksi, piemērojot likumus, kas nodrošina tiesības uz aizstāvību kriminālprocesā". Latvijas Republikas Augstākā tiesa, Latvijas tiesnešu apmācības centrs, 1995, 116.-118.lpp.).*

[9] Pamatojoties uz iepriekš konstatēto, apelācijas instances tiesa secina, ka pirmās instances tiesas skaidrojums par valsts nodrošinātas juridiskās palīdzības nodrošināšanu apsūdzētajam bija formāls. Apelācijas instances tiesa pievienojas apsūdzētā aizstāves viedoklim, ka konkrētajā gadījumā šādu apsūdzētā atteikšanos no aizstāvības nevar atzīt par labprātīgu, līdz ar to, pirmās instances tiesas spriedumu nevar atzīt par likumīgu un pamatotu un tas ir atceļams.

Kriminālprocesa likuma 566.pants noteic, ja apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, konstatē šā likuma pārkāpumu, kas katrā ziņā izraisa sprieduma atcelšanu vai kādu citu būtisku šā likuma pārkāpumu, kuru tā pati nevar novērst, nepārkāpjot apsūdzētā tiesības uz aizstāvību, tā jebkurā lietas iztiesāšanas brīdī, uzklausījusi lietas dalībnieku viedokļus, pieņem lēmumu par pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā un lietas nosūtīšanu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai.

[10] Ņemot vērā, ka krimināllietas iztiesāšana apelācijas instances tiesā ir otrreizēja lietas izskatīšana pēc būtības un tā ir papildu garantija tiesas nolēmuma tiesiskumam un pamatotībai, apelācijas instances tiesa, nodrošinot /Persona D/ aizstāvi, iztiesā lietu pēc būtības un pieņem jaunu spriedumu, nenosūtot lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai.

[11] /Persona D/ pilnībā atzina vainīgumu uzturētajā apsūdzībā par Krimināllikuma 168.^{1} pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un norādīja, ka šajā apsūdzības daļā pierādījumu pārbaudi nav jāveic. Pierādījumu pārbaudes neveikšanas juridiskās sekas viņam izskaidrotas pirmās instances tiesā. Vainīgumu uzturētāja apsūdzībā par Krimināllikuma 174.^{1}pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu viņš atzīst daļēji. Proti, viņš nenoliedz, ka bija strīds un asu vārdu apmaiņa ar bijušo sievu /Persona F/, bet noliedz, ka iesitis viņai. Viņš uzskata, ka bijusī sieva un lieciniece /Persona I/ par notikušo sniedz nepatiesas liecības, lai viņam ieriebtu. Nenoliedz, ka strīda laikā starp viņu un bijušo sievu dzīvoklī atradās bērni, kuri varēja dzirdēt notiekošo.

[11.1] Apsūdzētā aizstāve un valsts apsūdzības uzturētājs neiebilda apsūdzētā izteiktajam viedoklim, ka nav jāveic pierādījumu pārbaude apsūdzības daļā par Krimināllikuma 168.^{1} pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

[11.2] Apelācijas instances tiesa, pārbaudot pierādījumus /Persona D/ uzturētās apsūdzības daļā par Krimināllikuma 168.^{1} pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, atzīst, ka pierādījumi apstiprina /Persona D/ inkriminētos noziedzīgā nodarījuma apstākļus un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tādējādi, ņemot vērā, ka apsūdzētais atzīst vainīgumu un uzskata, ka pierādījumu pārbaude minētajā apsūdzības daļā nav jāveic, lietā atrodošies pierādījumi izslēdz saprātīgas šaubas par apsūdzētā vainīgumu, apelācijas instances tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu, nolēma neveikt pierādījumu pārbaudi /Persona D/ uzturētās apsūdzības daļā par Krimināllikuma 168.^{1} pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

[11.3] Ņemot vērā, ka /Persona D/ vainīgumu apsūdzības daļā par Krimināllikuma 174.^{1}pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu atzīst daļēji, apelācijas instances tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus,

atzīst, ka /Persona D/ nevainīgums apsūdzībā par Krimināllikuma 174.[1]pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu tiek atspēkots ar viņa paša liecībām pirmstiesas kriminālprocesā un tiesas izmeklēšanā pirmās instances tiesā, cietušās /Persona F/ liecībām, liecinieku /Persona I/ un /Persona H/ liecībām un lietā atrodošies rakstveida pierādījumiem.

[11.3.1] Pirmstiesas kriminālprocesā *(lietas 97.,114.lapa)*un pirmās instances tiesā /Persona D/ liecinājis*(lietas 149.lapa)*, ka /Datums /, būdams alkohola reibuma stāvoklī, viņš atnāca uz dzīvokli /Adrese A/, kur dzīvo viņa sieva /Persona F/ ar bērniem, lai paņemtu no dzīvokļa un pagraba savas mantas. Viņam izcēlās strīds ar /Persona F/, kura laikā viņš varēja /Persona F/ pagrūst vai nejauši iesist ar elkoni, bet tīši ar dūri viņš sievu nesita. Pēc strīda /Persona D/ aizgāja no dzīvokļa uz pagrabu pēc savām mantām, bet, kad atgriezās, dzīvoklī jau bija policijas darbinieki.

[11.3.2] Cietusī /Persona F/ pirmstiesas kriminālprocesā*(lietas 26.-29.lapa)* un pirmās instances tiesā liecinājusi *(lietas 139.-140.lapa)*, ka /Datums /, pulksten 19.30 viņas dzīvoklī /Adrese A/, ieradās vīrs /Persona D/, kuram ir noteikts aizliegums satikties ar viņu un ierasties šajā dzīvoklī. Izcēlās konflikts, kura laikā /Persona D/ bērnu klātbūtnē iesita ar dūri viņai pieres kreisajā pusē. Viņa izsauca policiju, un tad /Persona D/ aizgāja. Ņemot vērā, ka konflikts notika vakarā un viņai nebija, ar ko atstāt bērnus, pēc medicīniskās palīdzības vērsās nākošajā rītā. Ieradušies policijas darbinieki, redzēja uz viņas pieres sitiena pēdas.

[11.3.3] Lieciniece /Persona I/ pirmās instances tiesā liecinājusi*(lietas 140.-141.lapa)*, ka /Datums / vakarā viņai piezvanīja /Persona F/ un pastāstīja, ka pie viņas mājās bija ieradies /Persona D/, kurš bija alkohola reibumā, sāka strīdēties un iesita /Persona F/ pa pieri. /Persona F/ izsaukusi policiju. /Persona F/ nebrauca uz slimnīcu, lai neatstātu bērnus mājās vienus, teica, ka brauks uz slimnīcu nākamajā dienā. Viņai zināms, ka /Persona D/ iepriekš vardarbīgi izturējies pret /Persona F/ un viņa iepriekš redzējusi zilumus uz /Persona F/ ķermeņa, rokām, uz vaiga. Ir bijuši gadījumi, kad /Persona F/ kopā ar bērniem nakšņoja pie viņas, baidoties no /Persona D/, jo alkohola reibumā /Persona D/ kļūst ļoti agresīvs.

[11.3.4] Liecinieks /Persona H/, - Valsts policijas /struktūrvienības inspektors/ -, pirmās instances tiesā liecinājis*(lietas 147.-148.lapa)*, ka /Datums / viņš bija ieradies pēc izsaukuma /Adrese A/, kur bija sastapta /Persona F/. /Persona F/ paziņoja, ka vairākas reizes zvanījis viņas vīrs /Persona D/, kuram ir noteikts saziņas aizliegums ar viņu. Bez tam, /Persona F/ pastāstīja, ka /Persona D/ bija ieradies dzīvoklī /Datums /, un iesitis viņai vienu reizi ar dūri pa galvu. /Persona F/ uzrādījusi medicīniskos dokumentus.

[11.3.5] Bez tam, apelācijas instances tiesa konstatē, ka iepriekš minētās cietušās un liecinieku liecības objektīvi apstiprinās:

ar /Datums / izrakstu no /Persona F/ medicīniskās kartes*(lietas 34.lapa)*, no kuras redzams, ka /Persona F/ konstatēts galvas sasitums kreisās puses deniņu apvidū. Paciente paskaidrojusi, ka /Datums /, plkst.19.30 guvusi kriminālu traumu – piekāvis vīrs, sitot ar dūri pa galvu;

ar /Datums / tiesu medicīnas eksperta atzinumu Nr. /numurs/*(lietas 43.lapa)*, no kura redzams, ka /Persona F/ konstatēts sejas sasitums ar zemādas asinsizplūdumu. Minētais miesas bojājums varēja rasties cietu trulu priekšmetu traumatiskas iedarbības rezultātā /Datums / lēmumā norādītajos apstākļos. Minētais miesas bojājums klasificējams kā maznozīmīgs miesas bojājums.

[11.3.6] No Valsts policijas /struktūrvienības inspektores/ /Persona G/ /Datums / dienesta ziņojuma redzams, ka /Datums /, pulksten 19.39, pildot dienesta pienākumus, saņēma informāciju, ka /Adrese A/, notiek ģimenes konflikts. Ierodoties notikuma vietā, satika /Persona F/, kura paskaidroja, ka pie viņas ieradās vīrs /Persona D/, kurš, pārkāpjot tiesas nolēmumu par pagaidu aizsardzību, nodarīja viņai miesas bojājumus. Līdz policijas darbinieku ierašanās brīdim aizgājis prom. Tika pieņemts cietušās iesniegums un uzsākts kriminālprocess. Iesnieguma pieņemšanas laikā /Persona D/ vairākkārt zvanīja iesniedzējai uz mobilo telefonu, neskatoties uz to, ka viņam ir liegta saziņa. /Persona F/ norādīja, ka viņas vīrs, iespējams, atrodas tuvumā viņas dzīvesvietai. Pārbaudot tuvāko apkaimi, /Persona D/ tika sastapts mājas /Adrese B/ kāpņutelpā. /Persona D/ atradās alkohola ietekmē, tāpēc tika nogādāts uz /Slimnīcas/ Narkoloģijas nodaļu atskurbšanai.

[11.3.7] No /sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Nosaukums"/ /Datums / izraksta redzams*(lietas 21.lapa)*redzams, ka /Datums / pulksten 21.10 /Persona D/ tika ievietots slimnīcas stacionārā ar diagnozi - akūta alkohola intoksikācija. Alkohola saturs /Persona D/ organismā 1,07 promiles.

[11.3.8] Informācijas sistēmā "Personu datu pārlūks" reģistrētā informācija apstiprina, ka noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā /Persona F/ bija /Persona D/ laulātā.

[11.3.9] Apelācijas instances tiesa atzīst par patiesām cietušās /Persona F/ liecības, jo tās ir konsekventas kā pirmstiesas kriminālprocesā, tā tiesas izmeklēšanas laikā. Turklāt, cietušās liecības apstiprinās ar tiesā nopratināto liecinieku liecībām un objektīvi apstiprinās ar nolēmumā norādītajiem rakstveida pierādījumiem, kas ir attiecināmi, pieļaujami un ticami.

[11.3.10] Savukārt, apsūdzētā /Persona D/ liecības par to, ka viņš nav sitis /Persona F/ ar dūri pa galvu un cietusī viņu nepatiesi vaino, apelācijas instances tiesa atzīst par nepatiesām un atzīst, ka šādas apsūdzētā liecības ir viņa izraudzītā aizstāvības pozīcija, lai izvairītos no atbildības par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, jo apsūdzētais tiesai nenosauca nevienu ticamu iemeslu, kāpēc cietusī ir ieinteresēta viņa notiesāšanā. Turklāt, /Persona D/ liecības ir pretrunā ar viņa paša liecībām, kuras viņš sniedzis pirmstiesas kriminālprocesā.

[11.3.11] Ņemot vērā minēto un novērtējot iepriekš minētos pierādījumus kopumā un savstarpējā saistībā, apelācijas instances tiesa atzīst, ka pierādījumi izslēdz saprātīgas šaubas par to, ka /Datums /, ap pulksten 19.30, /Adrese A/, /Persona D/, būdams alkohola ietekmē, tīši iesita vienu reizi ar dūri pa galvu /Persona F/, nodarot viņai fiziskas sāpes, t.i., izdarīja noziedzīgu nodarījumu atbildība, par kuru paredzēta Krimināllikuma 174.^{1} pantā. Līdz ar to, ir pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai un soda piemērošanai /Persona D/.

Krimināllikuma 35.panta pirmā daļa noteic, ka Krimināllikumā paredzētais sods ir piespiedu līdzeklis, ko personai, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, šā likuma ietvaros valsts vārdā piespriež tiesa vai likumā paredzētajos gadījumos nosaka prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu. Savukārt, šā panta otrā daļa noteic, ka soda mērķis ir: 1) aizsargāt sabiedrības drošību; 2) atjaunot taisnīgumu; 3) sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu; 4) resocializēt sodīto personu; 5) panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Krimināllikuma 46.panta pirmā daļa noteic, ka sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus.

Krimināllikuma 168.^{1} panta sankcija paredz sodus - brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem, īslaicīgu brīvības atņemšanu, probācijas uzraudzību, sabiedrisko darbu, naudas sodu. Savukārt, Krimināllikuma 174.^{1} panta sankcijā ir paredzēti sodi - brīvības atņemšana uz laiku līdz trim gadiem, īslaicīga brīvības atņemšana, probācijas uzraudzība.

[12] Izraugoties soda veidu un nosakot /Persona D/ soda mēru, apelācijas instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro un trešo daļu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību ietekmējošos apstākļus un pirmās instances tiesā izteikto prokurora viedokli par vainīgajam piemērojamo sodu, kā arī izvērtē prokurora protestā norādītos argumentus.

[12.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešajā daļā noteikto noziedzīgo nodarījumu klasifikāciju /Persona D/ ir izdarījis divus mazāk smagus noziegumus, no kuriem viens raksturo viņa negatīvo attieksmi pret jurisdikcijas un laulātās interesēm būt pasargātai no vardarbības, otrs pret laulātās fizisko neaizskaramību, pielietojot vardarbību, lai nodarītu laulātajai miesas bojājumu, kas radīja fiziskas ciešanas un negatīvas emocijas. Abi noziedzīgie nodarījumi ir izdarīti alkohola ietekmē un nepilngadīgo bērnu klātbūtnē, kas ietekmēja bērnu emocionālo līdzsvaru un ģimenisko labbūtību.

[12.2] /Persona D/ iepriekš krimināls odīts ar Dienvidlatgales prokuratūras prokurora 2023.gada 27.oktobra priekšrakstu par sodu krimināllietā Nr./numurs/. Sodāmība nav dzēsta. Ar Latgales rajona tiesas 2024.gada

7.novembra spriedumu krimināllietā Nr./numurs/ vēlreiz sodīts par trīs Krimināllikuma 168.[1]pantā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kas izdarīti /Datums / un /Datums /. /Persona D/ strādā gadījuma darbus mežistrādē. Mēneša ienākumi sastāda 400*euro*, no kuriem daļu atdod bērnu uzturēšanai, jo apgādībā ir trīs nepilngadīgi bērni, kuriem uzturlīdzekļus nodrošina Uzturlīdzekļu garantijas fonds. Bērni dzīvo pie mātes.

[12.3] Ņemot vērā /Persona D/ likumpārkāpumu vēsturi, apelācijas instances tiesa atzīst, ka apsūdzētajam piemīt sociāli kaitīgi ieradumi, par kuru īstenošanu Krimināllikumā ir paredzēts sods, bet iepriekš piemērotais sods - sabiedriskais darbs nav sasniedzis soda mērķi. Tāpēc, apelācijas instances tiesa secina, ka ir nepieciešama penitenciāro iestāžu speciālistu palīdzība, lai pārliecinātu apsūdzēto, ka viņam nepieciešams mainīt savu attieksmi pret Krimināllikumā noteiktajiem aizliegumiem un tiesas nolēmumos noteiktajiem pienākumiem. Konstatējot iepriekš minēto, apelācijas instances tiesa uzskata, ka Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definētais soda mērķis būs sasniedzams, piemērojot /Persona D/ Krimināllikuma 168.[1] panta un 174.[1] panta sankcijā paredzēto brīvības atņemšanas sodu.

[12.4] Nosakot /Persona D/ soda mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Tiesas sēdē apsūdzētais pilnīgi atzina vainīgumu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 168.[1]pantā, nožēloja izdarīto, daļēji atlīdzinājis nodarīto kaitējumu cietušajai, tāpēc tiesa, pamatojoties uz Krimināllikuma 47.panta otro daļu, kā /Persona D/ atbildību mīkstinošo apstākli atzīst – vaļsirdīgu vainīguma atzīšanu un izdarītā nožēlošanu. Bez tam, nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais izmantoja Kriminālprocesa likuma 21.panta otrās daļas 1.punktā paredzētās tiesības uz sadarbību – izraugoties vienkāršāku procesa veidu.

Nosakot soda mēru /Persona D/ par Krimināllikuma 174.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, tiesa apsūdzētā atbildību mīkstinošos apstākļus nekonstatē.

[12.5] Apelācijas instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1. un 12.punktu par /Persona D/ atbildību pastiprinošiem apstākļiem par abu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu atzīst to, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu un noziedzīgie nodarījumi izdarīti alkohola ietekmē. Tāpat par /Persona D/ atbildību pastiprinošu apstākli par Krimināllikuma 174.[1] pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu apelācijas instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 16.punktu atzīst to, ka noziedzīgs nodarījums ir izdarīts nepilngadīgu bērnu klātbūtnē.

[12.6] Ņemot vērā iepriekš minēto, apelācijas instances tiesa uzskata, ka par abiem noziedzīgiem nodarījumiem /Persona D/ jāpiemēro pantu sankcijās paredzētais brīvības atņemšanas sods zem sankcijās paredzētās vidējās robežas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, un 50.panta piekto daļu, piemērojot daļēju noteikto sodu saskaitīšanas metodi, tiesai jānoteic /Persona D/ sodu par noziedzīgo nodarījumu kopību. Tāpat, pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta piektās daļas otro teikumu, tiesai, /Persona D/ noteiktajā galīgajā sodā jāieskaita sods, kas ir izciests, izpildot Latgales rajona tiesas 2024.gada 7.novembra spriedumu krimināllietā Nr./numurs/.

[13] Apelācijas instances tiesā apsūdzētā /Persona D/ intereses aizstāvēja zvērināta advokāte Ilga Krampuža, kura centās pārliecināt tiesu, ka prokurora protests ir nepamatots un aizstāvamajam ar pirmās instances tiesas spriedumu piespriestais sods ir atstājams negrozīts.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 “Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību”, aizstāvei Ilgai Krampužai pienākas samaksa no valsts līdzekļiem – 100 (viens simts)*euro* par apsūdzētā interešu pārstāvību un aizstāvību apelācijas instances tiesā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu samaksa advokātam, kad izdevumus par juridisko palīdzību sedz no valsts līdzekļiem, ir attiecināma uz procesuāliem izdevumiem. Kriminālprocesa

likuma 368.panta pirmajā daļā noteikts, ka procesuālos izdevumus ar tiesas nolēmumu piedzen no notiesātajiem. Tātad, saskaņā ar minēto, no apsūdzētā /Persona D/ valsts labā jāpiedzen 100 (viens simts) *euro* kā samaksu par aizstāvja darbu, nodrošinot aizstāvību apelācijas instances tiesā.

Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka tiesības uz atbrīvošanu no samaksas par aizstāvja palīdzību, kas tādā gadījumā tiek segta no valsts līdzekļiem, ir personai, kuras mantiskais stāvoklis izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem. Arī Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturtā daļa noteic, ka procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem, ja persona, no kuras tie piedzenami, ir maznodrošināta vai trūcīga. Procesa virzītājs var atbrīvot personu no procesuālo izdevumu piedziņas pilnībā vai daļēji arī citos gadījumos, ja piedziņa var būtiski ietekmēt to personu mantisko stāvokli, kuras atrodas šīs personas apgādībā.

[14] Lai arī lietā nav iesniegti dokumenti, kas apstiprinātu, ka /Persona D/ ir trūcīga vai maznodrošināta persona, tomēr, iepazīstoties ar lietā atrodošās personību raksturojošām ziņām, kā arī, ņemot vērā apsūdzētā paskaidrojumus par apgādībā esošajām personām un viņa ienākumiem, strādājot gadījuma darbus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka apsūdzētā mantiskai stāvoklis izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem. Līdz ar to,apelācijas instances tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktu un 368.panta ceturto daļu, atbrīvo apsūdzēto /Persona D/ no procesuālo izdevumu samaksas par valsts nodrošināto juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā.

[15] Apspriežot jautājumu par drošības līdzekļa piemērošanu /Persona D/, apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesā, pieņemot notiesājošu spriedumu, drošības līdzeklis apsūdzētajam netika piemērots. Iztiesājot lietu apelācijas instances tiesā, tiesa nekonstatē apstākļus, kas liecinātu, ka /Persona D/ pretdarbojas kriminālprocesa interesēm, līdz ar to, drošības līdzekļa piemērošanai nav pamata.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 2.punktu, Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

Latgales rajona tiesas 2024.gada 12.decembra spriedumu atcelt pilnībā un, taisot jaunu spriedumu, /Persona D/ atzīt par vainīgu un sodīt:

par Krimināllikuma 168.^{1} pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu - ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem;

par Krimināllikuma 174.^{1} pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu - ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, nosakot /Persona D/ sodu par noziedzīgu nodarījumu kopību, daļēji saskaitot piespriestos sodus, noteikt sodu – brīvības atņemšana uz 10 (desmit) mēnešiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, šajā lietā noteiktajam sodam daļēji pieskaitīt sodu, kāds piespriests ar Latgales rajona tiesas 2024.gada 7.novembra spriedumu krimināllietā Nr./numurs/, galīgo sodu par noziedzīgu nodarījumu kopību /Persona D/ noteikt – brīvības atņemšana uz 11 (vienpadsmit) mēnešiem.

/Persona D/ noteiktā galīgā soda izciešanas laikā ieskaitīt izciesto sodu, kāds piespriests ar Latgales rajona tiesas 2024.gada 7.novembra spriedumu krimināllietā Nr./numurs/ no 2025.gada 6.marta līdz 2025.gada 12.aprīlim.

Atbrīvot /Persona D/ no procesuālo izdevumu 100 (viens simts)*euro* samaksas par aizstāves nodrošināto aizstāvību lietas iztiesāšanā apelācijas instances tiesā.

Argumentēts apelācijas tiesas nolēmums būs pieejams tiesas kancelejā 2025.gada 18.jūlijā.

Apelācijas instances tiesas nolēmumu 10 darbdienu laikā no tā pieejamības dienas var pārsūdzēt vai noprotestēt Augstākajā tiesā par kasācijas iemesliem, kas paredzēti Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā, sūdzību vai protestu iesniedzot Latgales apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs (*paraksts) A.Strauts

Tiesnese (*paraksts) D.Skudra

Tiesnesis (*paraksts) A.Vilmanis

**Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.*